

Svrab v Praze: Počet případů roste, hlavní město je však na tom v ČR nejlépe. Jaké je reálné riziko v MHD?

1.7.2026 - Petra Batók | Hygienická stanice hlavního města Prahy

Praha, 1. července 2026 - Nepříjemné parazitární onemocnění, které způsobuje intenzivní svědění a vyrážku, se nevyhýbá ani hlavnímu městu. Za první půlrok letošního roku zaznamenala Hygienická stanice hlavního města Prahy již 459 onemocnění svrabem. Pro srovnání, za stejné období loni to bylo 300 a za celý loňský rok 2025 dosáhl celkový počet případů čísla 691. I přes stoupající trend si však Praha v porovnání s ostatními regiony České republiky vede dobře a v přepočtu na nemocnost je na tom v rámci republiky stále nejlépe.

„Svrab je celosvětově rozšířené onemocnění s tisíciletou historií, které postihuje populaci v pravidelných cyklech bez ohledu na národnost, vzdělání či sociální vrstvu. Současný nárůst případů je odrazem vysoké mobility dnešní společnosti, nikoli hygienických standardů jednotlivců. Klíčem k zastavení šíření v komunitě je včasná diagnostika, okamžité zahájení léčby a především současné preventivní přeléčení všech blízkých kontaktů nemocného,“ uvádí **MUDr. Martina Marešová, ředitelka protiepidemického oddělení HSHMP.**

S nárůstem případů se pražští hygienici v poslední době často setkávají s dotazy veřejnosti, **zda je možné se tímto parazitem nakazit v prostředcích městské hromadné dopravy.**

„K přenosu zákožky svrabové je zapotřebí dlouhodobý, úzký kontakt s kůží nemocného nebo s kontaminovanou textilií. Běžné cestování v MHD, jako je držení se madel či pouhé usazení na sedadlo, proto představuje pro nákazu jen minimální riziko,“ konstatuje **MUDr. Marešová.**

Jak se svrab přenáší a kde hrozí největší riziko?

Původcem onemocnění je mikroskopický rotoč zákožka svrabová. Typickým projevem nákazy je silné svědění, které se zhoršuje zejména v noci a v teple.

- **Riziková prostředí:** Svrab se snadněji šíří v místech, kde žije více lidí pohromadě, typicky na ubytovnách, v sociálních zařízeních nebo v ústavech dlouhodobé péče.
- **Cestování a dovolené:** Parazita si lidé mohou přivést také z pobyků v ubytovacích zařízeních s nižším hygienickým standardem v ČR i v zahraničí.
- **Nemoc z povolání:** V ojedinělých případech se může jednat také o nemoc z povolání, a to zejména u personálu zařízení sociální péče. Konkrétně byl loni v hlavním městě 1 případ onemocnění evidován jako nemoc z povolání.

Jak rozpoznat příznaky?

Hlavním a nejtypičtějším projevem svrabu je intenzivní svědění, které se zhoršuje zejména v noci po zahřátí v posteli a v teple obecně. Na kůži, nejčastěji v místech s jemnou pokožkou (mezi prsty rukou, v podpaží, v oblasti pasu či na vnitřní straně zápěstí), se objevuje drobná vyrážka, červené pupínky nebo i drobné šupinaté chodbičky, které si zákožka v kůži vrtá. U dětí se projevy mohou objevit i na dlaních a ploskách nohou. Kvůli úpornému škrábání může dojít k druhotné infekci kůže.

Klíčová pravidla prevence a co dělat při nákaze

Léčba svrabu je sice náročná, ale při včasné zásahu velmi účinná. Spočívá v aplikaci speciálních mastí předepsaných kožním lékařem. Pokud se onemocnění v domácnosti objeví, je nutné preventivně ošetřit všechny blízké osoby a provést důslednou sanaci textilií. Nakažený člověk sice nemusí do nemocniční izolace, ale do doby úspěšného přeléčení by měl zůstat v domácím prostředí a omezit kontakty. Léčba zpravidla trvá několik dní, záleží na posouzení lékaře.

Hygienici doporučují dodržovat tato základní preventivní opatření:

- **Důsledná osobní hygiena:** Používejte výhradně vlastní ručník, ložní prádlo i oblečení.
- **Obezřetnost mimo domov:** Při cestování vybírejte ubytování s ověřeným hygienickým standardem.
- **Omezit kontakt s nemocným:** Vyhněte se těsnému kontaktu s lidmi, kteří mají příznaky onemocnění.
- **Včasná návštěva lékaře:** Při podezření na typickou vyrážku a noční svědění neodkládejte vyšetření, aby se zabránilo dalšímu šíření nemoci.

<https://www.hygp Praha.cz/tiskova-zprava-svrab-v-praze-pocet-pripadu-roste-hlavni-mesto-je-vsak-na-to-m-v-cr-nejlepe-jake-je-realne-riziko-v-mhd>